

**UCHWAŁA NR XXIV/155/26
RADY MIEJSKIEJ W OSIEKU**

z dnia 27 lutego 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2025.1153 t.j.), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.) oraz art. 10 ust. 2a i ust. 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j.z późn.zm.) Rada Miejska w Osieku uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2028 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Osiek.

§ 3. Uchwała obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Osieku

Piotr Baran

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

NA LATA 2026 - 2028

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Podstawy prawne działań związanych z realizacją programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1673), Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2026, a także rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2026 rok.

Program opracowano również w oparciu o wnioski z analizy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Miasta i Gminy Osiek, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego Programu, oraz z uwzględnieniem zapisów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Osiek na lata 2021 - 2026”.

Przyjęty model rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych opiera się na założeniu, że większość tych problemów ujawnia się na poziomie lokalnym, a gmina posiada kompetencje oraz narzędzia umożliwiające podejmowanie skutecznych działań w tym zakresie. Gmina jest odpowiedzialna za podejmowanie działań mających na celu zapobieganie oraz minimalizowanie negatywnych skutków alkoholizmu, narkomanii oraz innych uzależnień.

Działania profilaktyczne realizowane w ramach Programu ukierunkowane są na ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych, zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień, prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych, a także promowanie alternatywnych, zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego i radzenia sobie z sytuacjami trudnymi oraz konfliktowymi. Program zakłada również wzmacnianie umiejętności psychospołecznych, w tym konstruktywnego rozładowywania napięcia i agresji bez użycia substancji

psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi kontynuację i rozwinięcie działań podejmowanych w latach ubiegłych. Określa on lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz ograniczania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz występowania uzależnień behawioralnych.

2. Cele strategiczne programu

2.1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do skutecznego reagowania na już istniejące problemy.

2.2. Ograniczanie skali negatywnych skutków rodzinnych, społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz występowania uzależnień behawioralnych.

3. Cele szczegółowe programu

3.1. Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, występowania uzależnień behawioralnych oraz doznawania lub stosowania przemocy.

3.2. Ograniczanie zaburzeń funkcjonowania rodziny, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień.

3.3. Wdrażanie programów profilaktycznych oraz kształtowanie i utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

3.4. Rozwijanie edukacji publicznej w zakresie szkodliwości uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.

3.5. Poszerzanie oraz różnicowanie działań profilaktycznych adresowanych do mieszkańców Miasta i Gminy Osiek.

3.6. Ograniczanie przypadków naruszania przepisów prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

4. Odbiorcy programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2028 skierowany jest do wszystkich grup społecznych, które w jakikolwiek sposób są dotknięte problemem uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych, a także do osób i środowisk zagrożonych wystąpieniem tych problemów.

Odbiorcami programu są w szczególności:

- dzieci i młodzież,
- osoby dorosłe, w tym osoby nadużywające alkoholu lub substancji psychoaktywnych,
- osoby uzależnione i ich rodziny,
- osoby doświadczające przemocy domowej oraz osoby stosujące przemoc,
- społeczność lokalna Miasta i Gminy Osiek.

5. Podmioty realizujące program

Koordinację oraz realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2028 zapewnia **Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku**.

Program realizowany jest we współpracy z następującymi podmiotami:

1) Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku, działającą na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ww. ustawy w skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku należy w szczególności:

- a) inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa

odwykowego;

c) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy;

d) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy.

2) Zespołem Interdyscyplinarnym w Osieku.

3) Instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz stowarzyszeniami, których działalność statutowa obejmuje realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Podmioty prawne funkcjonujące na terenie Miasta i Gminy Osiek, których działalność statutowa nie jest nastawiona na osiąganie zysku, mogą ubiegać się o realizację zadań objętych Programem oraz o dofinansowanie tych zadań **w trybie otwartego konkursu ofert**, zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4) Profesjonalnie przygotowanymi realizatorami, w szczególności osobami posiadającymi specjalistyczne wykształcenie i kwalifikacje w zakresie profilaktyki oraz terapii uzależnień.

Osobom tym mogą być zlecane do realizacji, w formie umów cywilnoprawnych, zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I SPOSOBY ICH REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Cel:

1. Zapewnienie dostępnego i skutecznego leczenia osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom.
2. Ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, psychicznych i społecznych uzależnień.

Sposób realizacji:

Zadanie realizowane będzie w miarę potrzeb oraz dostępności środków finansowych poprzez:

1. dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych oraz osób doznających i stosujących przemoc;
2. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu – w ramach działalności Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. finansowanie kosztów sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
4. finansowanie kosztów postępowań sądowych w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
5. finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego;
6. dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
7. finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych, w tym zakupu materiałów dydaktycznych, sprzętu;

8. finansowanie zatrudnienia specjalistów prowadzących zajęcia i programy socjoterapeutyczne;
9. wdrażanie i finansowanie programów środowiskowych skierowanych do rodziców, wzmacniających kompetencje wychowawcze.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z poradnictwa,
- liczba uczestników programów terapeutycznych i wsparciowych,
- liczba wydanych opinii biegłych,
- liczba postępowań dotyczących leczenia odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową

Cel:

1. Ograniczenie skali szkód związanych z nadużywaniem alkoholu i przemocy domowej.
2. Zwiększenie ochrony i wsparcia dzieci z rodzin z problemem uzależnień.

Sposób realizacji:

1. prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego;
2. wspieranie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego;
3. finansowanie szkoleń specjalistycznych dla osób pracujących z rodzinami;
4. doskonalenie standardów pracy interdyscyplinarnej;
5. finansowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych;
6. organizowanie grup wsparcia i grup terapeutycznych;
7. organizowanie seminariów, warsztatów i konferencji;
8. realizacja programów wzmacniających kompetencje rodzicielskie.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych wsparciem,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych,
- liczba interwencji i rozmów motywujących,
- liczba przeszkolonych specjalistów.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej

Cel:

1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie skutków uzależnień.
2. Ograniczenie skali używania alkoholu, nikotyny i narkotyków.
3. Wzmacnianie umiejętności dokonywania zdrowych wyborów życiowych.

Sposób realizacji:

1. realizacja programów profilaktycznych w szkołach;
2. działania edukacyjne dla dorosłych;
3. kampanie informacyjno-edukacyjne;
4. wspieranie wolontariatu i inicjatyw młodzieżowych;
5. działania wobec sprzedawców alkoholu i kontrole punktów sprzedaży;
6. dofinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych;
7. prowadzenie lokalnych diagnoz problemów społecznych.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów,
- liczba uczestników działań profilaktycznych,
- liczba kampanii i szkoleń.

4. Wspomaganie działalności instytucji i organizacji pozarządowych

Cel:

Wspieranie inicjatyw zapobiegających uzależnieniom i marginalizacji społecznej.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących zadania,
- liczba wspartych inicjatyw,
- liczba uczestników działań.

5. Podejmowanie interwencji i kontroli w zakresie przestrzegania przepisów prawa

Cel:

Ograniczenie naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Wskaźniki:

- liczba kontroli,
- liczba wydanych opinii,
- liczba ujawnionych naruszeń.

ROZDZIAŁ III

ŚRODKI FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zasady finansowania programu

1. Realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Środki te stanowią dochody własne gminy i zgodnie z art. 182 ww. ustawy przeznaczone są wyłącznie na realizację:
 - gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - gminnych programów przeciwdziałania narkomanii,
 - zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Plan finansowy Programu może ulec zmianie w przypadku niewykorzystania w danym roku budżetowym całości środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
4. Środki finansowe przeznaczone na realizację Programu ujmowane są corocznie w uchwale budżetowej Gminy Osiek.

2. Ramowy harmonogram realizacji i finansowania zadań

Ramowy harmonogram realizacji i finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2028 stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszego Programu.

3. Zasady wynagradzania członków Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku

1. Członkom Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji w formie diety w następującej wysokości:
 - Przewodniczący – **270,00 zł brutto**,
 - Zastępca Przewodniczącego – **250,00 zł brutto**,
 - Sekretarz – **240,00 zł brutto**,
 - Członek Komisji – **200,00 zł brutto**.
2. Podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowi lista obecności potwierdzona własnoręcznym podpisem członka Komisji.

Diagnoza

Uzależnienia stanowią istotny problem społeczny, który dotyczy nie tylko alkoholu, lecz również innych substancji psychoaktywnych, a także zachowań o charakterze nałogowym, określanych jako uzależnienia behawioralne. Do tej grupy zalicza się m.in. uzależnienie od Internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych, hazardu, zakupów, a także kompulsywne objadanie się. Zjawiska te w coraz większym stopniu dotyczą dzieci i młodzieży. Na podstawie analizy rozmów przeprowadzonych z młodzieżą zamieszkującą teren Gminy Osiek, a także informacji pozyskanych od przedstawicieli Policji, szkół oraz instytucji pracujących z dziećmi i rodzinami, zauważa się narastający problem używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków, substancji psychotropowych, tzw. „dopalaczy”, a także alkoholu. Substancje psychoaktywne to środki chemiczne oddziałujące na ośrodkowy układ nerwowy, które powodują zmiany w samopoczuciu, zachowaniu oraz percepcji rzeczywistości. Ich przyjmowanie wiąże się z wysokim ryzykiem uzależnienia oraz poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi i społecznymi.

Narkomania, podobnie jak problemowe używanie alkoholu, stanowi jedno z poważniejszych wyzwań społecznych. Pomimo prowadzonych działań edukacyjnych, poziom wiedzy społecznej w tym zakresie nadal jest niewystarczający, a w świadomości społecznej funkcjonuje wiele mitów i stereotypów dotyczących osób używających substancji psychoaktywnych. Zarówno uzależnienie, jak i okazjonalne sięganie po narkotyki czy inne substancje psychoaktywne, należy postrzegać w kategoriach problemu społecznego, który może prowadzić do marginalizacji, naruszenia porządku prawnego oraz rozpadu więzi rodzinnych.

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych, występowania przemocy domowej oraz rozwoju uzależnień behawioralnych należą do kluczowych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Osiek. Zjawiska te mają istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, stan zdrowia psychicznego i fizycznego, funkcjonowanie na rynku pracy, a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Uzależnienia często prowadzą do degradacji psychospołecznej jednostki, zaburzenia procesów wychowawczych i socjalizacyjnych dzieci oraz sprzyjają występowaniu przemocy i współuzależnienia w rodzinie.

Z przeprowadzonych rozmów wynika, że młodzież jest w dużej mierze świadoma

negatywnych skutków zażywania substancji psychoaktywnych, jednak nie zawsze dostrzega potrzebę podejmowania działań profilaktycznych ani zagrożeń związanych z eksperymentowaniem z używkami. W związku z tym działania profilaktyczne powinny stanowić jeden z priorytetów polityki społecznej gminy. Niezbędna jest ścisła współpraca instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, w tym szkół, Policji, pomocy społecznej oraz podmiotów ochrony zdrowia.

Istotnym elementem działań profilaktycznych powinna być także psychoedukacja rodziców i opiekunów, którzy często nie dostrzegają zagrożeń występujących w najbliższym środowisku dziecka, związanych z eksperymentowaniem z substancjami psychoaktywnymi lub nadmiernym korzystaniem z nowych technologii. Równie ważne jest systematyczne podnoszenie kompetencji nauczycieli i specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie profilaktyki uzależnień i wczesnej interwencji, ponieważ kontakt z substancjami psychoaktywnymi może mieć miejsce również na terenie szkoły lub w jej otoczeniu.

W celu zwiększenia świadomości młodzieży na temat zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych, w tym używania alkoholu, nikotyny, papierosów elektronicznych, napojów energetycznych, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, zasadne jest prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych i profilaktyczno-interwencyjnych. Ich celem powinno być dostarczenie rzetelnej wiedzy, kształtowanie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji oraz wzmacnianie postaw sprzyjających zdrowemu stylowi życia.

Coraz większym problemem staje się również zjawisko cyberprzemocy. Rozmowy z uczniami wskazują, że znaczna część młodzieży doświadcza hejtu, ośmieszania lub agresji słownej w przestrzeni internetowej. Zjawisko to negatywnie wpływa na kondycję psychiczną dzieci i młodzieży oraz poczucie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym.

W związku z powyższym niezbędne jest podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie cyberprzemocy, zarówno poprzez zajęcia edukacyjne dla uczniów, jak i pedagogizację rodziców. Działania te powinny obejmować uwrażliwienie na skutki i konsekwencje cyberprzemocy, przekazanie informacji dotyczących sposobów reagowania oraz wskazanie instytucji, w których można uzyskać pomoc.

Istnieje również wyraźna potrzeba podejmowania działań na rzecz bezpieczeństwa i komfortu psychicznego uczniów. Kluczowe znaczenie ma bieżące wsparcie dzieci i młodzieży, wczesne reagowanie na pojawiające się trudności emocjonalne i wychowawcze oraz współpraca z rodzicami, pedagogami, psychologami szkolnymi oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

1. Dane statystyczne

Gminę Osiek zamieszkuje 7465 os., w tym 3715 kobiet i 3750 mężczyzn (stan na 31.12.2025 r.). Największymi problemami mieszkańców gminy są brak miejsc pracy na terenie gminy, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ograniczona liczba miejsc w centrum opiekuńczo-mieszkalnym. Bezrobocie stanowi jeden z głównych problemów społecznych podejmowanych w działalności Ośrodka Pomocy Społecznej. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie wynika, że istotna grupa mieszkańców gminy posiada status osoby bezrobotnej.

Niezależnie od bezrobocia rejestrowanego, na terenie gminy występuje również tzw. „bezrobocie ukryte”, obejmujące osoby nieaktywne zawodowo, często zamieszkujące w gospodarstwach domowych prowadzących niewielkie gospodarstwa rolne, w których formalnie pozostają jako osoby pracujące, jednak nie osiągają stałych i wystarczających dochodów z pracy zarobkowej.

Z posiadanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku dokumentacji wynika, że z pomocy Ośrodka w 2025 r. skorzystało 268 rodzin obejmujących 720 osoby. Problem nadużywania alkoholu występował w 13 rodzinach. Najczęstszą przyczyną udzielania pomocy przez OPS były: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych rodziny niepełne, alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa, trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Z przeprowadzonej analizy długotrwale korzystających z pomocy Ośrodka wynika, że przyczyną ich trudnej sytuacji życiowej jest przede wszystkim brak pracy spowodowany posiadaniem zbyt niskich lub niedostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy kwalifikacji zawodu. Wymienione czynniki determinują złą sytuację finansową i powodują uzależnienie od pomocy społecznej zarówno pozostających bez pracy. Również okres pandemii ma stresogenny wpływ na mieszkańców Gminy i powoduje, że różne choroby, które dotychczas występowały w naszym otoczeniu, różne problemy psychiczne miały okazję się nasilić. Obserwujemy wzrost zachorowań na depresję, uzależnienia, zaburzenia lękowe i nerwicowe. Uzależnienia to istotny problem zdrowotny i społeczny.

Dane demograficzne, stan 31.12.2025 r.

Liczba ludności	K	M
7465	3715	3750

Liczba narodzin	52
Liczba zgonów	84

Liczba dzieci do 18 r.ż.	1311
Liczba dorosłych po 60 r.ż.	1980

Liczba ludności w mieście	1980
Liczba ludności na wsi	5485

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2025 r. wyniosła - ogółem – 14

w tym 13 sklepy i 1 lokal gastronomiczny

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ogółem wyniosła 14 z czego wydanych w 2025 r. zezwoleń na alkohol o zawartości do 4,5 % oraz piwo wynosi 3, od 4,5 % do 18 % wynosi 3, powyżej 18 % 4 do spożycia poza miejscem sprzedaży. Liczba punktów sprzedaży do spożycia w miejscu sprzedaży to 1.

W gminie Osiek jest 7465 mieszkańców, w związku z tym na 533 mieszkańców przypada jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych. W roku 2025 nie zostało cofnięte żadne zezwolenie.

2. Problemy związane z bezpieczeństwem lokalnym

Liczba interwencji podjętych na terenie Miasta i Gminy Osiek w 2025 roku przez Policję wyniosła 253, w tym interwencji domowych 67.

Liczba osób będących pod wpływem alkoholu podczas interwencji ogółem wyniosła 72.

Liczba osób będących pod wpływem alkoholu podczas interwencji domowych wyniosła 32.

3. Przemoc w rodzinie

W 2025 roku zatrzymano do PDOZ celem wytrzeźwienia 7 osób z terenu Gminy Osiek. Liczba osób podejrzanych o bycie sprawcą przemocy domowej z terenu Gminy Osiek które w chwili zdarzenia znajdowały się pod wpływem alkoholu lub narkotyków wyniosła 8. Liczba zatrzymanych przez policję w związku z popełnieniem przestępstwa lub wykroczenia ogółem i znajdujących się pod wpływem alkoholu/narkotyków wyniosła 7 osób.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku

Wyszczególnienie	2025
Ilość przyjętych wniosków	78
Ilość wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia	12
Ilość spraw skierowanych do Sądu o wydanie postanowienia o poddaniu się leczeniu odwykowemu	21
Liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami uzależnionymi	52

5. Zespół interdyscyplinarny w Osieku

Wyszczególnienie	2025
Ilość wszczętych procedur NK	22
Ilość zakończonych NK	15
Ilość NK w trakcie prowadzenia	7

Załącznik Nr 2 do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028

Harmonogram wydatków na finansowanie zadań Programu

Lp.	Zadania	Nakłady na realizację zadania w zł.	Termin realizacji
1	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (kierowanie spraw do Sądu), w tym pokrycie kosztów sądowych oraz kosztów poniesionych na sporządzenie opinii lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia (psychiatra psycholog)	12 000,00 zł	2026 na bieżąco
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	72 455,94 zł	2026 na bieżąco
3	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	3 000.00 zł	2026 na bieżąco
4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu	10 000 zł	2026 na bieżąco
5	Wynagrodzenie członków komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	15 000 zł	2026 na bieżąco
6	Wydatki pozostałe	1 500 zł	2026 na bieżąco
	Razem	113 955,94 zł.	

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j.) zobowiązuje samorząd gminy do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Obowiązki te są realizowane poprzez uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program ukazuje jak wykorzystując zasoby lokalne można wspólnie zrealizować działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy opierając się na wiodącej i podmiotowej roli współpracujących z samorządem instytucji, podmiotów i organizacji pozarządowych.

Program został opracowany na podstawie analizy dostępnych danych oraz uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2026 oraz Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2026 r.

Wobec powyższego podjęcie uchwały uważa się za uzasadnione.